א מייי פ״א מהלי שחיטה הל״ט סמג

עשין סג טוש"ע יו"ד סי

כא סעי׳ א: ב ב טוש"ע יו"ד סי' כנ

:סעיף א

ג ג מיי׳ שם הל״י סמג שם

:סעיף ב

קעיף כ. ד ד מיי׳ שם הל״ט

מוש"ע שם סעיף א:

ה ה מיי׳ שם הל״ה וע״ש

ו ז מיי׳ שם הל״ד טוי״ד

מי א:

ז ח מיי׳ פ״ו מהל׳ מעשה

קרבנות הלי"א:

מוסף רש"י

ורובו של אחד כמוהו. ואם לא שחט אלא רוב

הסימן והלך לו כשרה (לעיל יט.). עד שישחוט

את הוורידין. גידין מימין

עמ' קלג) כדי שילא כל הדם ולא אמר כן אלא

הדם ולא אמר כן אלא בעוף הואיל וצולהו כולו

שסח חטהו. פי׳ במקום

שמלבל טהלהו והפרדת

שימה מקובצת

ואיבעית אימא ארובו

: בס"י ארוב שנים בבהמה

לו ואימא דקרע ואזיל

ותו: גן מנין לרבות את

הראש שכבר הותז. נ"ב

הואש שכבו הותו. נ"ב רש"י זבחים דף לה ע"א: **ד]** ששח משמע

כופף ולא משמע כפוף

(כוכן) הליכתו: **ה]** ולאידך לישנא

עשה לו הכשר אכילתו

בשחיטה קודם הפשטה: והקרנים והטלפים יעלו

והקטיר הכהן את הכל וכר׳: **לו** ואי ר׳ יהודה

בדיעבד נמי אסר דילמא לכתחלה מודו רבנן אבל

. בדיעבד פליגי עליה ואין

בי כבי כל היאן לומר אפי׳ [בדיעבד] ס״ל שיש לפסול משום

דלדם [הוא] צריך דהא בדיעבד אפי׳ בקדשים כשר ולא מצריך שיחתוך

הדבור האחר: יחו דרחמנא

הובה האחד: יתוד המנא אמר אותה לנתחיה ולא נתחיה לנתחים וי״ל דהדר

: ערביה וערכו בני אהרז

הצואר ומשמאלו

סמג שם טוש"ע שם

טוש"ע יו"ל סי

C1.

ל) [לעיל יט.], ב) [לקמןכח:], ג) [נדה לח: ע"ש], ד) ניומא כה:ן, ה) נכריתות כב.], ו) [לקמן ל:], 1) בס"א: שבלשונו, ק) מהר"מ וע"ם,

תורה אור השלם ו. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבְּקָר. לִפְנֵי יִיָּ וְהָקְרִיבוּ בּנִי לִפְנֵי יְיָּ וְהַקְּוִים אֶת הַדְּם אַהֲרֹן הַבּּהֲנִים אֶת הַדְּם את הדִּם עַל יי והקריבו המובח סביב אשר פתח ויקרא א ה אהל מועד:

הצפור ובמים החיים

ירצפר החיה ורטע הארז

. ויקרא יד נב

ראזור . החומאוי ָןאֶטְקָר הְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג תהלים נא ט ַּאַקְבֶּןְ 4. כִּי יִרְחַק מִפְּוֹך הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיוְּ לְשׁוּם שְׁמוֹ שָׁם וְוְבַחְתָּ יָפָקְרְךְּ וּמִצֹאנְךְּ אֲשֶׁר מִבְּקֶרְךְּ וּמִצֹאנְךְּ אֲשֶׁר וְאָכַלְתָּ בַּשְׁעָרֶיךְּ בְּכֹל וְאָכַלְתָּ בַּשְׁעָרֶיךְּ בְּכֹל אַוַת נַפְשֶׁך:

דברים יב כא רַאַה נְתַן ייִ, אֱלֹהֶיךְ לְפָנֶיךְ אֶת הָאֶרְץ עֵלָה רַשׁ כַּאֲשֶׁר דְּבֶּר יִיְ אֱלֹהַי אֲבֹתֶיךְ לְךְ אֵל תִּילְא וְאֵל ן זְן יַּבְּרִים אַ כֹא יִבְרִים אַ כָּא וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהְרֹן הכהנים את הנתחים את הָרְאשׁ וְאֶת הַפְּּדֶר עַל הָעִצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אַשַׁר עַל הַמּזְבַּחַ:

ויקרא א ח ה. וְהִפְּשִׁיט אֶת הָעֹלְה. 7. וְהִפְּשִׁיט ונתח אתה לנתחיה:

ויקרא א ו ויקרא א ו הנתח אתו לְנְתָחָיוּ ואָת ראשוֹ וְאֶת פַּדְרוֹ יְעְרַךּ הַכּּהֵן אֹתָם עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אשר על המזבח:

ויקרא א יב

גליון חש"ם

גב' אאחר בעוף. עיין לעיל דף כא ע"ב חוס' ד"ה ואינו מבדיל: שם ששח חשהו. עיין בתורת חיים סנהדרין דף קיב ע"א ד"א מאי דתהני:

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה מנין וכו' כדלתריע בזכחים והקריב הכהן את הכל לרבות מר: (ב) תום' ד"ה ותו יכו׳ וקיימא השתא מילתא דרב כהנא:

רבינו גרשום

ושנים בבהמה לכתחלה לא. כלומר בתמיהה עד רמה לשחומ וליזיל. אירטי תימא אאחד בעוף. כלומו [קאי] השוחט: ממקום ששח חטהו. כלומר לשון למאי אתא. כלומר ושחט הבקר (לו דמו) [בלב ותזוב דם] הרבה: מקום שסח חטייהו. כלומר שגועה זהו גרונו: ואימא מלשונו. בלומר שגועה מלשונו: מהכא וכו׳ מנין לרבות את הראש שכבר הותז כלומר שחיטה קודם דהפשיט העולה. ראשו ופדרו מה

השוחם. שחיטחו כשרה. בגמרא פריך שנים בבהמה מאי לשון דיעבד שייך ביה אלא כמה ישחוט וילך: אחד בעוף.

בגמרא [ע"ב] תני טעמא: ורובו של אחד. של כל אחד ואחד: וורידין.

האי ומשום להוציא אם הדם: רוב אחד בעוף כו'. בגמרא (שם דף כט.) פריך הא תנא ליה רישא: גמ' השוחט. על כרחך דיעבד משמע הלכך קשיא לן ב' בבהמה לכתחלה לא סגי בהכי בתמיה: אאחד בעוף. קאי השוחט דלכתחלה אנרכוה רבנו תרוייהו משום הרחקה לעבירה דלמא לא אתי למיעבד רובא דחד: מן הלוחר. מן הגרון: ששח. שכופף: חטהו. הכשירהו לאכילה וטהרהו. לישנה החרינה חטהו הוליה את דמו ונקהו. ולהאי לישנא גרסינן חטהו לישנא דדכויי הוא וללישנא קמא גרסינן דאכשורי הוא: ואימא מונבו. שכפוף תמיד: ששת. משמע כופף ולאח כפוף מכלל שבדרך הליכתו הוא זוקף: מחונו. שהוח כופפה כשהוח רולה: דם הנפש. דהח בקדשים כתיב ודם הנפש בעינן לזריקה דכתיב דמו בנפשו הוא ואני נתתיו לכם על המזבח וגו' [ויקרא יז] דם שהנפש יולאה בו מכפרה): ה"ג ותו שהייה דרסה חלדה כו' ולח גרסינן וליטעמיך: וקרח למחי חתח. כיון דהלכות שחיטה הלכה למשה מסיני הן: דלא לשוייה גיסטרא. שלא יחתוך כל המפרקת לשנים דהכי משמע חטהו הולא את דמו ותו לא ולאידך לישנאים הכשר אכילתו דהיינו הסימנין ותו לא. לישנא אחרינא דלא לשוויה גיסטרא שלא ידרום אע"ג דהלכות שחיטה הלכה למשה מסיני הם יש מהם שנכתבו כגון דרסה דמפקינן לקמן [ל:] מושחט אין ושחט אלא לשון ומשך וכי גמירי הלכתא אשארא ודרסה קרי גיסטרא כדתנן במתניתין י היה שוחט והתיז את הראש בבת אחת אלמא דרסה לשון התות ראש בבת אחת קרי לה דהיינו גיסטרא מפני שהמוליך ומביא אינו חותך אלא לפי דעתו וכשהוא רוצה מושך את ידיו אבל הדורם זה החותך כמו שחותכין מקל דק או דלעת או קפלוט שחותך בכח ומתיז להלן: שוב. שדמו זב: חתהו. שברהו כלומר חתכהו: מחוטמו. שהוא זב ליחה תמיד דהא דם בקרא לא כתיב: לבו. אם תתקע בו סכין הוא זב דם הרבה: דלא לשוייה גיסטרא. ולא ידרום דהכי משמע חתהו עד שיזוב ותו לא אבל דורם אין בידו למנוע ולמשוך ידו. ובלישנא אחרינא כדפרישית חתהו עד מקום שהוא זב ותו לא. מר יליף מהאי קרא ומר יליף מהאי קרא: שסת. שמוליה קול: לשון מסייע להוליה

קול ובבכורות (דף מ.) נמי לענין

מומין בבהמה תנן ושניטל רוב המדבר

בלשונו : ותנא מייתי לה מהכא.

קיימא לן כדאמר בפ"ק דברכות (דף ח:) הזהרו בוורידין כר' יהודה ונראה דדוקא לכתחלה קא"ר יהודה אבל אם ללאו דיעבד ולא נחתכו חוטי הלואר שמקלחין את הדם ובגמרא (לקמן דף כח:) מפרש דאעוף

הוורידין שרי כדמוכח בגמרא דקאמר רב פפא רישא בחולין מהכא דקאמר כ' יהודה עד שישחוט את הוורידיו ופליגי רבנן עליה ואי אמרת בקדשים אמאי פליגי עליה הוא עלמו לדם הוא לריך שואי ר' יהודה בדיעבד נמי אסר דלמא לכתחלה מודו רבנן אבל בדיעבד פליגי עליה לכך נראה דפשיטא ליה דרבי יהודה לא קאמר אלא לכתחלה והא דקאמר בתוספתא דרבי יהודה פוסל בעוף עד שישחוט את הוושט ואת הוורידין לאו דוקא פוסל בדיעבד אלא כלומר אסור: חצי אחד בעוף. ה״ה חני כל

רשורם. ר' יהודה אומר עד שישחום את הוורידין. דוקל נעוף

הואיל ולולהו כולו כאחד מוקי לה בגמרא וכרבי יהודה

אחד ואגב רוב אחד נקט חלי אחד ומרישא נמי שמיע ליה דדוקה רוב בעינן ולה נקטיה אלה אגב דבעי למתני אחד וחלי בבהמה אע"ג דהוי טפי מרוב השנים בין הכל שחיטה פסולה: שנים בבהמה לכתחלה לא עד כמה לשחום וליויל. ואי משום וורידין אפילו ר' יהודה מודה בבהמה הואיל ומנתחה אבר אבר כדלקמן (דף כח:): ורגו שהייה דרםה וחלדה כו'. גכל הספרים גרסינן וליטעמיך ובקונטרס הגיה ותו וקשה לפירושו דחי הש"ם קחמר לה ומסיק דקרא אתא דלא לשוייה גיסטרא וכן בסמוך גבי קרא דוזבחת מוקי לקרא דלא לשוייה גיסטרא למה לי תרי קראי להכי ועוד דמפרש דלא לשוייה גיסטרא שלא יחתוך הלואר עם הסימנין היכי משמע ש מושחט ועוד אמאי ס"ד שיחתוך המפרקת אחר שחיטת הסימנין ונראה כגירסת הספרים דגרסי וליטעמיך ורב כהנא קאמר לה יו שחיטה מן הצואר נמי גמרא ולא מאזנו ולא מחוטמו אבל אכתי לא ידעינן מהיכן מתחיל אי מן העורף כמליקה או מלד הגרון בסימנים ולהכי אתא ושחט לומר ממקום ששח וקיימא (כ) מילתא דרב כהנא דקאמר מנין לשחיטה מן הצואר דהיינו גרון כדתנן לעיל (דף יע:) שכל הלואר כשר לשחיטה וכל העורף כשר למליקה: בזבין לרבות את הראש שכבר הותו כו'. משמע דלא הוי בכלל ונתח אותה לנתחיה ותימה דבפ"ק (לעיל דף יא.) אמר

מן הצואר. לא אתה האי תנא אלא למעוטי זנבו אבל אכתי לא ידעינן אי מן הלואר אי מן העורף: ופדר

. כל השנים אפי' בדיעבד צריך והא דקאמר ר' יהודה עד שישחוט את הושט ואת הורידין בברייתא בגמ' לפי מאי דפרישית אתיא מראשה של עולה דרחמנא אמר דר׳ יהודה איירי לכחחלה או לנתחיה ולא נתחיה לנתחים ויש סימן ראשון עדיין צריך לומר דהדר ערביה וערכו בני אהרן לכחחלה שישחונו גם אח הכהנים את הנתחים ואת הראש: לפי מאי דהות ס״ד לסיועי מדקאמר את הראש שכבר מיוה לרר אדא רר אהרה הותו מכלל דשחימה צריך (לפרש) עד שישחוט את הוושט בדיעבד ואת הורידים לכתחילה לכך נראה דפשיטא ליה דר׳ יהודה וכו' ע"כ מצאתי בתוס׳ כ״י: ע] היכי אמוראי מייתי לה מקראי דלעיל או מגמרא כדאמרן אבל תנא דתורת כהנים [ויקרא פרק ו] מייתי לה מהכא: אין לי. שקרויין נתחים: אלא אותן זה מושח׳ ועוד: ין שחיטה שישנם בכלל הפשטה. כדכתיב והפשיט ונתח וגבי עריכה דכתיב נתחים בנתחים הנפשטים משמע: **מנין לרבוח.** בכלל עריכה מז הצואר נמי גמרא נ״ב כתוס׳ כ״י זהו דבור בפני עצמו הוא מקושר עם גם את הראש שאינו בכלל הפשטה שהריח הותו בשחיטה קודם הפשטה דכיון דנחתכו סימנין קרי ליה הותו מפני שכל

השוחם אחר בעוף ושנים בבהמה שחימתו כשרה יורובו של אחד

כמוהו רבי יהודה אומר בעד שישחום את הוורידין יגחצי אחד בעוף ואחד וחצי בבהמה שחימתו פסולה ירוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה שחימתו כשרה: **גבו'** השוחט דיעבד אין לכתחלה לא שנים בבהמה לכתחלה לא כמה לשחום וליזיל איבעית אימא אאחד בעוף יו ואיבעית אימא ארובו של • אחד כמוהו (כמ"ש סימן) אמר רב כהנא מנין לשחימה השהיא מן הצואר שנאמר ושחם את בן הבקר ממקום ∘ששח חטהו יושחם יממאי דהאי חמהו לישנא דדכויי הוא י דכתיב יוחטא את הבית ואיבעית אימא מהכא יתחטאני באזוב ואטהר ואימא מזנבו שח מכלל שזקוף בעינן והא שח ועומד הוא ואימא מאזנו בעינן דם הנפש וליכא ואימא דקרע ואזיל עד י דם הנפש ותו שהייה דרסה חלדה הגרמה ועיקור מנלן אלא יגמרא שחימה מן הצואר נמי וגמרא וקרא למאי אתא דלא לשוייה גיםטרא רב יימר אמר אמר קרא יוזבחת ממקום שזב חתהו מאי משמע דהאי חתהו לישנא דמתבר הוא דכתיב אל תירא ואל תחת ואימא מחוממו זב על ידי חתוי בעינן והאי זב מאליו הוא ואימא מלבו ותו שהייה דרסה חלדה הגרמה ועיקור מנלן אלא גמרא שחיטה מן הצואר נמי גמרא וקרא למאי אתא דלא לשוייה גיםטרא דבי ר' ישמעאל תנא ושחם אל תקרי ושחם אלא וסחט ממקום שסח חטהו ואימא מלשונו בעינן דם הנפש וליכא ואימא דקרע ואזיל עד דם הנפש ותו שהייה דרסה חלדה הגרמה ועיקור מגלן אלא גמרא שחימה מן הצואר נמי גמרא וקרא למאי אתא דלא לשוייה גיסטרא ותנא מייתי לה מהכא דתניא ר' חייא אמר מנין לשחימה מן הצואר שנאמר וערכו בני אהרז הכהנים את הנתחים שאיז ת"ל את הראש ואת הפדר מה ת"ל את הראש ואת הפדר והלא ראש ופדר בכלל כל הנתחי' היו למה יצאו לפי שנאמר יוהפשים את העולה ונתח אין לי אלא נתחים שישנן בכלל הפשמה מ מנין לרבות את הראש שכבר הותז תלמוד לומר •את ראשו ואת פדרו וערך מדקאמר את הראש שכבר הותז מכלל דשחיטה מן הצואר ותנא פתח בראש ופדר ומסיים בראשו ופדרו הכי קאמר מנין לרבות את הראש שכבר הותז ת"ל את הראש ואת הפדר וראשו ופדרו למה לי מיבעי ליה לכדתניא יימנין לראש ופדר יישקודמין לכל הנתחים ת"ל את ראשו ואת פדרו וערך

חיותו חלוי בהן וכמנח בדיקולא דמיא ובכלל הפשטה אינו אלא קרב כמות שהוא כדאמרינן בזבחים (א) (דף פה:) למר חי [שבראשי הכבשים ושער] שבזקן התיישים יי[והעלמות והגידין] והקרנים והטלפים יו יי [שנאמר [ויקרא א] והקטיר הכהן את הכל המובחה]: **חלמוד לומר** אם ראשו ואת פדרו וגו'. ולקמיה פריך תלמוד לומר את הראש ואת הפדר מיבעי ליה למיתני דהא ביה קיימינן: מכלל דשחיטה מן הלוחר. דחי לחו הכי במחי הותז: ופרכינן סנה פסה ברחש ופדר. למה נחמר חת הרחש וחת הפדר וסיים ברחשו ופדרו דקאמר תלמוד לומר את ראשו ואת פדרו וערך: הכי גרסינן וראשו ופדרו מיבעי ליה לכדהניא כו'. והכי מסיים תנא למתניתין: